

Exekuce a oddlužení

Jak změnit systém, aby se vyplatilo legálně pracovat a splácet dluhy

Návrh systémových opatření v oblasti exekucí a oddlužení, které mají za cíl usnadnit návrat předlužených lidí do společnosti a legální ekonomiky, které zpracovala skupina neziskových organizací ve složení: **Institut prevence a řešení předlužení, Charita ČR, RUBIKON Centrum a Frank Bold.**

Popis problému

- 1 Exekuční vymáhání práva je přes ukončení části exekucí stále nadužívané, **statisíce lidí** s mnohočetnými exekucemi žijí v **sociálním vyloučení**.
- 2 Exekutoři jsou fakticky závislí na jedné straně sporu, jejich **regulace a kontrola je nedostatečná** a nezákonné jednání není efektivně sankcionováno.
- 3 Do oddlužení vstupuje jen kolem 20 000 lidí ročně, zatím tak **nepředstavuje systémové řešení** předlužení v horizontu 10 let.
- 4 Systém srážek ze mzdy je příliš komplikovaný a výše nezabavitelného minima **demotivuje od legálního zaměstnání** v exekuci i oddlužení či ho dokonce znemožňuje.

Hlavní cíl

Přijetí systémových změn v oblasti exekucí a oddlužení, které:

- usnadní návrat předlužených lidí do legální ekonomiky
- sníží byrokracii
- zvýší efektivitu vymáhání
- zamezí zneužívání systému

Přínosy

Vyšší příjmy státu na daních a **nižší výdaje** na sociální opatření.

Začlenění (474 tisíc lidí má 3 a více exekucí) **sociálně vyloučených lidí do společnosti** a zlepšení situace jejich rodin včetně dětí.

Posílení důvěry v demokracii a státní instituce, která je odůvodněně nízká v případě lidí v dluhové pasti a jejich rodin.

Snížení administrativní zátěže a nákladů zaměstnavatelů.

Pilíře systémové změny

1 Dosažitelnější oddlužení

- **Zkrácení oddlužení** na 3 roky pro všechny fyzické osoby (dle požadavků a doporučení EU).
- **Odstranění opětovného posuzování** “vynaložení maximálního úsilí” na konci oddlužení soudy, tuto podmínku hlídá insolvenční správce v průběhu oddlužení.
- **Zvýšení dostupnosti pro nízkopříjmové skupiny** - umožnění individuálního posouzení situace insolvenčním soudem při neschopnosti splácet minimální splátku.

2 Jednodušší a spravedlivější systém srážek z příjmu

- **Zjednodušení** současného velmi komplikovaného systému.
- **Odstranění znevýhodnění samoživitelů** a dalších neúplných rodin.
- **Srovnání exekučních a insolvenčních srážek z příjmu**, aby předlužení lidé nesetrvávali v exekucích, ale svou situaci řešili.

3 Férové a efektivní exekuce

- **Snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů** zavedením principu 1 dlužník - 1 exekutor nebo přesunem současné administrativy spojené se srážkami ze mzdy na banky.
- Řešení problému nadužívání systému exekucí **zavedením teritoriality exekutorů** nebo soudním poplatkem za zahájení exekuce.
- **Posílení kontroly a odpovědnosti exekutorů** včetně nastavení efektivnějšího sankcionování za porušování zákona, revize pravomocí exekutorů.
- **Zlepšení dostupnosti a kvality exekučních dat** převedením Centrální evidence exekucí pod stát.
- **Oprava málo funkčního chráněného účtu.**

Zapojené neziskové organizace

INSTITUT PREVENCE
A ŘEŠENÍ PŘEDLUŽENÍ

CHARITA
ČESKÁ
REPUBLIKA

RUBIKÓN
CENTRUM pro řešení právních problémů

Frank Bold